

Rainbow Quality System (RQS)
Brukarstyrd verksamhetsutveckling
inom missbrukarvården

Mikael Heddelin
Arne Kristiansen
Linda Simemark

FORSA, 14 mars 2013, Stockholm

Vad är RQS?

Rainbow Sweden

Paraplyorganisation för brukarorganisationer på missbruksområdet

RQS

Basta (Fristad, Norsesund, Nykvarn), Dianova,
Prima gruppen (Krinolinen, Roo Gård) och Rainbows boende

400 rehabiliteringsplatser

Vad är RQS?

- ett kvalitetssäkringssystem för brukarstyrda organisationer som bedriver rehabilitering för missbrukare.
- har utvecklats inom Rainbow Sweden i samarbete med Arne Kristiansen, Socialhögskolan, Lunds universitet.
- utvecklingen av RQS finansierades med medel från regeringens narkotikasamordnare (Mobilisering mot narkotika).

Vad är RQS?

Ett viktigt syfte med RQS är att det ska vara ett stöd i rehabiliteringsarbetet genom att fokusera frågor som ur ett brukarperspektiv är viktiga i rehabiliteringsprocessen.

Bakgrund till RQS

- Krav på kvalitetssäkring (1998, SoL)
- Gäller alla organisationer (offentliga, privata, brukarstyrda etc.)
- Detta skapade problem inom Rainbow Sweden, eftersom de kvalitetsverktyg som dominerar inom missbrukarvården är anpassade för verksamheter som drivs av professionella yrkesgrupper.

Tillvägagångssätt - Projektutveckling

Våren 2004, ansökan Mobilisering mot narkotika

Projekt mål

- ska vara lätt att praktiskt använda.
- ska få acceptans hos rehabiliterare och klienter.
- ska uppfattas som användbart i det praktiska rehabiliteringsarbetet.
- ska vara möjligt att hålla igång även med tanke på hög personalomsättning.
- ska vara kommunicerbart till socialtjänst och kriminalvård.

Tillvägagångssätt - Projektutveckling

- **2004:** Planering, ansökan, kartläggning, intervjuer, konferens.
- **2005:** RQS växer fram, intervjuer, konferenser.
- **2006:** Januari RQS version 01 börjar användas.
- **2007:** Januari RQS version 02 börjar användas.
- **2008:** Fortsatt arbete med RQS v. 02 + datorisering.
- **2009-2010:** Fortsatt arbete RQS v. 02.
- **2011:** RQS v. 03.
- **2012:** Fortsatt arbete RQS v. 03. + Statistikutbildning

Resultat av projektutvecklingen - Vad är RQS i praktiken?

- Kollegiegranskning
- Dokumentationssystem
- Utbildning

RQS - kollegiegranskning

Kollegiegranskningen utgår från sju riktlinjer:

- Empowerment
- Positiva förebilder - exemplets makt
- Drogfrihet
- Arbete
- Social integration
- Utveckling
- Öppenhet

RQS - dokumentation

- RQS01 - Inskrivningsformulär
- RQS02 - Uppföljningsformulär
- RQS03 - Verksamhetsenkät
- RQS04 - Utskrivningsformulär (a+b)
- RQS05 - Frågor till uppdragsgivare
- RQS06 - Ett år efter utskrivningen
- RQS07 - Medarbetarsamtal

RQS - utbildning

- Betydelsen av kvalitetssäkring och bakgrunden till RQS
- Intervjuteknik
- Empati och etik i socialt arbete
- Villkor för förändring
- Användning av statistikprogram för inmatning av RQS-data
- Sekretess och andra frågor som rör hanteringen av RQS-data

”MEDELKLIENTEN”

En 46-årig man, som kommer från Stockholms stad. Han är född i Sverige och har ett barn, men saknar fast partner. Orsaken till att han kom till Rainbow är alkoholmissbruk. Han har gått ut grundskolan, men saknar körkort. Han har id-kort och bankkonto. Han har 120.000 kronor i skulder. Han anser att han har en ganska god fysisk hälsa, men är i behov av tandvård.

	Samtliga	
Antal	1725	
Kön	Man	84 %
Inskrivnings- år	2011/2010	22 %
Enhet	Krinolinen	49 %
Kommun	Stockholm	60 %
Födelseland	Sverige	82 %
Fast partner	Nej	79 %
Antal barn	0	47 %
Orsak RS	Alkohol	43 %
Missbrukar mest	Alkohol	53 %
Högsta utbildning	Grundsk:	45 %
ID-kort	Ja	64 %
Körkort	Nej	84 %
Bankkonto	Ja	79 %
Minderåriga barn	Ja	60 %
Ålder	<i>median</i> =	46 år
Antal barn	<i>medelv</i> =	1,1 barn
Skulder	<i>median</i> =	120 tkr
Fysisk hälsa	<i>medelv</i> =	6,4
Tandvårds- behov	<i>medelv</i> =	4,6

Antal inskrivna 2010

	Kvinnor	Män	Totalt	Totalt (%)
Basta	14 (26%)	40 (74%)	54	15%
Basta Väst	2 (13%)	14 (87%)	16	4%
Dianova	0	11 (100%)	11	3%
Krinolinen	21 (9%)	220 (91%)	241	65%
Rainbow	0	14 (100%)	14	4%
Roo Gård	5 (14%)	30 (86%)	35	9%
Totalt	42 (11%)	329 (89%)	371	100%

TABELL 1: Antal inskrivna 2010.

Ålder hos de inskrivna 2010

	- 29 år	30-39 år	40-49 år	50+ år	Totalt	Medel- ålder
Basta	14 (26%)	7 (13%)	22 (41%)	11 (20%)	54	39,5
Basta Väst	7 (44%)	4 (25%)	4 (25%)	1 (6%)	16	34,9
Dianova	9 (82%)	2 (8%)	0	0	11	26,3
Krinolinen	17 (7%)	33 (14%)	57 (24%)	134 (56%)	241	45,7
Rainbow	2 (14%)	5 (36%)	4 (29%)	3 (21%)	14	41,3
Roo Gård	1 (3%)	8 (23%)	16 (46%)	10 (29%)	35	44,8
Totalt	50 (14%)	59 (16%)	103 (28%)	159 (43%)	371	38,8

TABELL 2: Ålder hos de inskrivna 2010.